

Warszawa, dnia 18 lipca 2018 r.

Poz. 71

**DECYZJA NR 195
KOMENDANTA GŁÓWNEGO POLICJI**

z dnia 19 czerwca 2018 r.

**w sprawie programu nauczania na kursie specjalistycznym z zakresu techniki kryminalistycznej
– poziom zaawansowany**

Na podstawie § 54 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 877, z późn. zm.¹⁾) postanawia się, co następuje:

§ 1. Określa się program nauczania na kursie specjalistycznym z zakresu techniki kryminalistycznej – poziom zaawansowany, stanowiący załącznik do decyzji.

§ 2. Realizację kursu, o którym mowa w § 1, powierza się Centrum Szkolenia Policji w Legionowie oraz Szkole Policji w Pile.

§ 3. Kurs specjalistyczny z zakresu techniki kryminalistycznej – poziom zaawansowany, rozpoczęty i niezakończony przed dniem wejścia w życie niniejszej decyzji, prowadzi się na podstawie programu nauczania obowiązującego w dniu rozpoczęcia kursu.

§ 4. Traci moc decyzja nr 728 Komendanta Głównego Policji z dnia 9 października 2007 r. w sprawie programu kursu specjalistycznego z zakresu techniki kryminalistycznej – poziom zaawansowany (Dz. Urz. KGP poz. 138 oraz z 2016 r. poz. 72).

§ 5. Decyzja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Policji
z upoważnienia
Pierwszy Zastępca Komendanta Głównego Policji
nadinsp. Andrzej SZYMCZYK

---

¹⁾Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. poz. 1644, z 2008 r. poz. 1116, z 2010 r. poz. 1381, z 2012 r. poz. 899, z 2014 r. poz. 1312, z 2015 r. poz. 593, z 2016 r. poz. 1526 oraz z 2018 r. poz. 208.

Załącznik do decyzji nr 195

Komendanta Głównego Policji

z dnia 19 czerwca 2018 r.

**PROGRAM NAUCZANIA NA KURSIE SPECJALISTYCZNYM
Z ZAKRESU TECHNIKI KRYMINALISTYCZNEJ – POZIOM ZAAWANSOWANY**

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE

1. Nazwa kursu
2. Cel kursu
3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs
4. System prowadzenia kursu
5. Liczebność grupy szkoleniowej
6. Zakres tematyczny oraz system oceniania
7. Czas trwania kursu i organizacja zajęć
8. Forma zakończenia kursu

II. WYKAZ I UKŁAD STRUKTURALNY JEDNOSTKI MODUŁOWEJ

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PROGRAMOWE KURSU

1. Nazwa kursu

Kurs specjalistyczny z zakresu techniki kryminalistycznej – poziom zaawansowany, zwany dalej „kursem”.

2. Cel kursu

Celem kursu jest pogłębienie wiedzy i umiejętności z zakresu wykonywania zadań w obszarze techniki kryminalistycznej.

3. Kryteria formalne, jakim muszą odpowiadać kandydaci kierowani na kurs

Na kurs kierowani są policjanci, którzy ukończyli kurs doskonalenia zawodowego przygotowujący do wykonywania zadań z zakresu techniki kryminalistycznej.

4. System prowadzenia kursu

Kurs jest prowadzony w systemie stacjonarnym.

5. Liczebność grupy szkoleniowej

Poszczególne treści kształcenia należy realizować w grupach szkoleniowych, których liczebność, z uwagi na efektywność stosowanych metod (technik) dydaktycznych, sprzętu specjalistycznego oraz cele dydaktyczne zajęć, nie powinna przekraczać 16 osób.

6. Zakres tematyczny oraz system oceniania

Nr JM	Nazwa i charakterystyka jednostki modułowej	Określenie sposobu zaliczeń w obrębie jednostki modułowej
1.	<p>Oględziny miejsca zdarzenia</p> <p>W ramach jednostki modułowej realizowane są dwie jednostki szkolne, z zakresu: ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych oraz oględzin miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym.</p>	Zaliczenie dwóch jednostek szkolnych następuje na podstawie oceny uzyskanej z zadania praktycznego - „Oględziny miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym”. Ocena uzyskana ze sporządzonej dokumentacji przyjmuje postać końcowego zapisu uogólnionego - zaliczono (zal.) lub nie zaliczono (nzal.).

7. Czas trwania kursu i organizacja zajęć

Na całkowity wymiar czasu pobytu słuchacza w jednostce szkoleniowej składają się:

Przedsięwzięcia	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)
Rozpoczęcie kursu	1 godz.
Zajęcia programowe	38 godz.
Zakończenie kursu	1 godz.
Ogółem	40 (5 dni szkoleniowych)

Zajęcia dydaktyczne są realizowane od poniedziałku do piątku. Liczba godzin lekcyjnych, liczonych w jednostkach 45 minutowych, nie powinna przekraczać 8 godzin dziennie.

Podczas planowania zajęć dydaktycznych należy uwzględnić korelację realizacji treści programowych. Za zgodą kierownika komórki organizacyjnej, realizującej dane punkty kluczowe jednostki szkolnej, dopuszczalne jest podczas prowadzenia zajęć symulacyjnych bądź ćwiczeń, regulowanie czasu zajęć w sposób zapewniający optymalne osiągnięcie zakładanych celów, z zastrzeżeniem rozpoczęcia kolejnej jednostki szkolnej w czasie przyjętym w rozkładzie zajęć dydaktycznych.

W przypadku zajęć praktycznych do ich prowadzenia należy wyznaczyć jednego nauczyciela do każdej grupy oględzinowej.

8. Forma zakończenia kursu

Zaliczenie kursu (zaliczenie jednostek szkolnych JS01 i JS02) następuje na podstawie oceny uzyskanej z zadania praktycznego - „Oględziny miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym”.

Ocena uzyskana ze sporządzonej dokumentacji przyjmuje postać końcowego zapisu uogólnionego - zaliczono (zal.) lub nie zaliczono (nzal.).

Absolwent kursu otrzymuje „świadectwo ukończenia kursu specjalistycznego”, gdzie w miejsce wyniku stosuje się wpis – „pozytywnym”.

II. WYKAZ I UKŁAD STRUKTURALNY JEDNOSTKI MODUŁOWEJ

<u>Plan realizacji kursu:</u>		
Obejmuje zestawienie jednostek modułowych i szkolnych oraz czas ich realizacji.		
Nazwa jednostki modułowej	Nazwa jednostki szkolnej	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)
JM01 Oględziny miejsca zdarzenia	JS01 – Ujawnianie i zabezpieczanie śladów kryminalistycznych	20
	JS02 – Oględziny miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym	18
Razem:		38

CELE KSZTAŁCENIA W ZAKRESIE JEDNOSTKI MODUŁOWEJ – DTK JM01

Nazwa jednostki modułowej: **Oględziny miejsca zdarzenia**

Zakres pracy: **Przygotowanie do wykonywania zadań służbowych z zakresu umiejętności postępowania na miejscu zdarzenia**

OKREŚLENIE CELÓW:

Uczestnik kursu po zakończeniu jednostki modułowej będzie potrafił:

- przedstawić nowe metody ujawniania i zabezpieczenia śladów kryminalistycznych,
- przedstawić kierunki wnioskowania na podstawie śladów kryminalistycznych,
- omówić zasady pobierania materiału porównawczego oraz kontrolnego,
- ocenić wartość dowodową śladów kryminalistycznych,
- przedstawić strukturę organizacyjną CLKP, LK KWP/KSP,
- omówić zakres badań poszczególnych pracowni CLKP, LK KWP/KSP,
- określić specyfikę oględzin miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym,
- przeprowadzić oględziny miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym i udokumentować ich wyniki.

JEDNOSTKA SZKOLNA – JS01 Nazwa jednostki szkolnej: Ujawnianie i zabezpieczanie śladów kryminalistycznych Nazwa jednostki modułowej: Oględziny miejsca zdarzenia Zakres pracy: Przygotowanie do wykonywania zadań służbowych z zakresu umiejętności postępowania ze śladami kryminalistycznymi		Cele: Po zakończeniu jednostki szkolnej słuchacz będzie potrafił: <ul style="list-style-type: none"> – wymienić i omówić metody ujawniania i zabezpieczania poszczególnych rodzajów śladów kryminalistycznych, – omówić rodzaje badań identyfikacyjnych i podać ich przykłady, – wskazać możliwości podniesienia efektywności działania grupy operacyjno-procesowej, – przedstawić nowe metody ujawniania i zabezpieczenia śladów kryminalistycznych, – przedstawić kierunki wnioskowania na podstawie śladów kryminalistycznych, – omówić zasady pobierania materiału porównawczego oraz kontrolnego, – ocenić wartość dowodową śladów kryminalistycznych, – wykorzystać techniki fotograficzne, w tym technikę makrofotografii w dokumentowaniu czynności na miejscu zdarzenia, – przedstawić strukturę organizacyjną CLKP, LK KWP/KSP, – omówić zakres badań poszczególnych pracowni CLKP, LK KWP/KSP, – skorzystać z baz danych, kartotek i zbiorów kryminalistycznych. 				
Pomoce dydaktyczne, sprzęt i materiały do realizacji kursu						
Kluczowe punkty nauczania	Czas	Metoda	Ilość	Nazwa/opis	Źródło poch.	Załączniki
1. Metodyka ujawniania i zabezpieczania wybranych śladów kryminalistycznych.	11	wykład, dyskusja, pokaz, ćwiczenia	zestaw zestaw	nowoczesny sprzęt i środki techniki kryminalistycznej	w gestii podmiotu realizującego kurs	Poradnik dla nauczyciela
2. Wykorzystanie środków technicznych w dokumentowaniu przebiegu czynności dowodowych.	3	wykład, dyskusja, pokaz				JM01JS01PN01
3. Aktualne możliwości badawcze wybranych zakładów CLKP lub LK KWP/KSP.	6	pokaz, dyskusja (wyjazd do CLKP lub LK KWP/KSP)				

PORADNIK DLA NAUCZYCIELA	JM01JS01PN01
JEDNOSTKA SZKOLNA – JS01 Nazwa jednostki szkolnej: Ujawnianie i zabezpieczanie śladów kryminalistycznych Nazwa jednostki modułowej: Ogłędziny miejsca zdarzenia Zakres pracy: Przygotowanie do wykonywania zadań służbowych z zakresu umiejętności postępowania ze śladami kryminalistycznymi	
1. Wymagania początkowe Wymagane są wiadomości i umiejętności dotyczące ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych.	
2. Wskazówki metodyczne do realizacji kursu Kluczowy punkt nauczania nr 1 – wykład, dyskusja, pokaz, ćwiczenia Zaprezentuj nowe środki do ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych. Przeprowadź ćwiczenia z zastosowaniem nowych środków do ujawniania i zabezpieczania śladów na miejscu zdarzenia m.in.: <ul style="list-style-type: none"> - sprzętu komputerowego, - środków odurzających i psychotropowych, - badań genetycznych DNA, - wizualizacji śladów linii papilarnych, - śladów użycia broni palnej - innych – w zależności od wskazanych potrzeb słuchaczy wynikających ze sporządzonego katalogu oczekiwań. Zwróć uwagę na możliwość osiągania lepszych efektów pracy poprzez wykorzystanie najnowszych osiągnięć kryminalistyki. Podkreśl nowe możliwości wykrywcze, w związku z wdrażaniem nowoczesnych metod do codziennej praktyki śledczej.	
Kluczowy punkt nauczania nr 2 - wykład, dyskusja, pokaz Przedstaw podstawy prawne stosowania środków technicznych w dokumentowaniu przebiegu i wyników czynności dowodowych. Omów zasady i techniki fotografowania stosowane podczas wykonywania zdjęć śladów: daktyloskopijnych, traseologicznych, mechanoskopijnych, biologicznych oraz śladów użycia broni palnej. Przedstaw zasady fotografowania nn zwłok. Omów rodzaje planów podlegających rejestracji. Przedstaw techniki fotografowania stosowane w dokumentowaniu wybranych typów miejsc zdarzeń.	
Kluczowy punkt nauczania nr 3 – pokaz, dyskusja (wyjazd do CLKP lub LK KWP/KSP) Przedstawiciele CLKP lub LK KWP/KSP dokonają prezentacji (w zależności od katalogu oczekiwań słuchaczy) poszczególnych zakładów/wydziałów: <ul style="list-style-type: none"> - Badań Dokumentów i Technik Audiowizualnych, - Broni i Mechanoskopii, - Chemii, - Biologii, - Rozwoju Naukowego,	

- Daktyloskopii,
- Zespołu ds. Jakości,

oraz zaprezentują:

- sprzęt kryminalistyczny,
- kartoteki,
- zbiory kryminalistyczne,
- bazy danych,
- aktualnie prowadzone programy badawcze.

3. Sposoby oceniania:

- Zaliczenie jednostek szkolnych JS01 i JS02 następuje na podstawie oceny uzyskanej z zadania praktycznego - „Oględziny miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym”.
- Ocena uzyskana ze sporządzonej dokumentacji przyjmuje postać końcowego zapisu uogólnionego - zaliczono (zal.) lub nie zaliczono (nzal.).

JEDNOSTKA SZKOLNA – JS02 Nazwa jednostki szkolnej: Oględziny miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym Nazwa jednostki modułowej: Oględziny miejsca zdarzenia Zakres pracy: Przygotowanie do wykonywania zadań służbowych z zakresu umiejętności postępowania na miejscu zdarzenia		Cele: Po zakończeniu jednostki szkolnej słuchacz będzie potrafił: <ul style="list-style-type: none"> – określić specyfikę oględzin miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym, – przeprowadzić oględziny miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym i udokumentować ich wyniki, – określić zadania spoczywające na specjalisście, – wykonać dokumentację poglądową z realizowanych czynności. 				
Pomoce dydaktyczne, sprzęt i materiały do realizacji kursu						
Kluczowe punkty nauczania	Czas	Metoda	Ilość	Nazwa/opis	Źródło poch.	Załączniki
1. Specyfika oględzin miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym.	2	wykład	zestaw	foliogramy, prezentacje multimedialne, sprzęt i środki techniki	w gestii podmiotu realizującego kurs	Poradnik dla nauczyciela
2. Prowadzenie i dokumentowanie oględzin miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym.	8	ćwiczenia	zestaw	kryminalistycznej (walizki kryminalistyczne, aparaty cyfrowe, zestawy oświetleniowe itp.),		JM01JS02PN02
3. Opracowanie dokumentacji szczegółowej.	3	ćwiczenia	zestaw	przedmioty niezbędne do przygotowania pozoracji miejsc zdarzeń		
4. Omówienie przebiegu i wyników oględzin.	5	dyskusja				

<p style="text-align: center;">PORADNIK DLA NAUCZYCIELA</p> <p>JEDNOSTKA SZKOLNA – JS02 Nazwa jednostki szkolnej: Oględziny miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym Nazwa jednostki modułowej: Oględziny miejsca zdarzenia Zakres pracy: Przygotowanie do wykonywania zadań służbowych z zakresu umiejętności postępowania na miejscu zdarzenia</p>	JM01JS02PN02
<p>1. Wymagania początkowe. Wymagane są wiadomości z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – metodyki ujawniania i zabezpieczania śladów kryminalistycznych, – fotografii kryminalistycznej, – medycyny sądowej. <p>2. Wskazówki metodyczne do realizacji kursu Tworząc założenia do ćwiczeń bazuj na przykładach z praktyki.</p> <p>Kluczowy punkt nauczania nr 1: wykład Przedstaw specyfikę oględzin miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym. Podkreśl konieczność wyodrębnienia sektorów oraz określenia zadań dla osób prowadzących ich oględziny. Wskaż czynniki determinujące wyznaczenie poszczególnych sektorów. Omów zasady współpracy pomiędzy zespołami oraz znaczenie wymiany informacji. Przedstaw zadania koordynatora czynności techniczno-kryminalistycznych. Przypomnij zasady sporządzania dokumentacji oględzin miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym.</p> <p>Kluczowy punkt nauczania nr 2: ćwiczenia Przeprowadź symulację, podczas której słuchacze podzieleni na grupy dokonają oględzin wskazanego miejsca zdarzenia. W trakcie wykonywanych czynności ujawnią i zabezpieczą występujące ślady oraz sporządzą następującą dokumentację:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) protokoły oględzin, b) szkice robocze, c) notatkę urzędową (poględzinową), d) rejestrację fotograficzną lub nagranie video. <p>Ponadto grupy dołączają do dokumentacji zabezpieczone w toku oględzin ślady wraz z metryczkami śladu. Zarejestruj oględziny pozorowanych miejsc zdarzeń. Zwróć uwagę, żeby słuchacze prowadzący oględziny poszczególnych sektorów współpracowali ze sobą wykonując odpowiednią dokumentację. Zleć słuchaczom przeprowadzenie wnioszkowania na podstawie zabezpieczonych śladów kryminalistycznych.</p> <p>Kluczowy punkt nauczania nr 3: ćwiczenia W oparciu o wykonaną dokumentację na miejscu zdarzenia w postaci szkiców roboczych oraz rejestracji fotograficznej przebiegu oględzin złożonych pod względem organizacyjnym słuchacze w grupach wykonują szkice właściwe z zachowaniem skali odwzorowania. Opracowują materiał poglądowy w postaci tablic. Wskaż prawidłowe zasady wykonywania szkiców ogólnych i fragmentarycznych oraz zasady opracowania materiału poglądowego.</p>	

Kluczowy punkt nauczania nr 4: dyskusja

Przed zajęciami dokonaj analizy dokumentacji sporządzonej przez słuchaczy. Wynotuj wszystkie spostrzeżenia dotyczące jej poszczególnych elementów.

Po rozpoczęciu zajęć zapoznaj słuchaczy z dokumentacjami oględzinowymi sporządzonymi przez poszczególne grupy oględzinowe:

- a) prezentacją video,
- b) dokumentacją fotograficzną,
- c) charakterystyką zastanej sytuacji,
- d) śladami kryminalistycznymi ujawnionymi i stwierdzonymi podczas oględzin,
- e) prezentacją zabezpieczenia procesowego i technicznego śladów kryminalistycznych,
- f) możliwościami wykorzystania w/w śladów kryminalistycznych.

Zadaniuj pozostałe grupy oględzinowe do wynotowania ewentualnych niedociągnięć, wskazania i przedyskutowania występujących nieprawidłowości. Doprowadź do omówienia sprawdzonych dokumentacji oględzinowych.

Podsumuj wyniki oględzin biorąc pod uwagę:

- a) właściwą organizację pracy,
- b) stosowanie się do przepisów prawa procesowego,
- c) przestrzeganie procedury kryminalistycznej,
- d) rutynę i schematyczne działanie specjalisty,
- e) formalną i merytoryczną kompletność dokumentacji,
- f) poprawność językową sporządzonych opisów śladów,
- g) estetykę i przejrzystość dokumentu.

3. Sposoby oceniania:

- Zaliczenie jednostek szkolnych JS02 i JS01 następuje na podstawie oceny uzyskanej z zadania praktycznego - „Oględziny miejsca zdarzenia złożonego pod względem organizacyjnym”.
- Ocena uzyskana ze sporządzonej dokumentacji przyjmuje postać końcowego zapisu uogólnionego - zaliczono (zal.) lub nie zaliczono (nzal.).

LISTA WYPOSAŻENIA DYDAKTYCZNEGO – DTK JM01	
Nazwa jednostki modułowej: Oględziny miejsca zdarzenia	
Zakres pracy: Przygotowanie do wykonywania zadań służbowych z zakresu umiejętności postępowania na miejscu zdarzenia	
Kategoria/nazwa wyposażenia	Ilość na grupę
01. Wyposażenie pracowni:	
1. Pracownia kryminalistyczna lub przystosowana sala dydaktyczna	4 stanowiska
2. Symulatornia	4 stanowiska
02. Pomoce dydaktyczne:	
1. Rzutnik pisma lub projektor multimedialny	1
2. Komputer z oprogramowaniem	1
3. Foliogramy lub prezentacja multimedialna	zestaw
4. Wzory dokumentów	zestaw
5. Rekwizyty na ćwiczenia (imitujące materiał dowodowy)	zestaw
03. Sprzęt i środki techniki kryminalistycznej:	
1. Walizka kryminalistyczna	4
2. Aparat fotograficzny (zestaw: statyw, obiektyw macro, filtry)	4
3. Kamera video	4
4. Wykrywacz metali	4
5. Sprzęt do zabezpieczenia miejsca zdarzenia	wg potrzeb